

Kommunale daginstitutioner

Undersøgelsen viser, at der er oprettet forældrebestyrelser ved så godt som alle kommunale daginstitutioner. Undersøgelsen omfatter 2.970 kommunale daginstitutioner. Kun i 2 kommuner har der været så store problemer, at det ikke er lykkedes at få etableret forældrebestyrelse i en enkelt institution i hver af kommunerne.

Generelt er meldingerne fra kommunerne en stor tilfredshed med styrelsesreformen. Arbejdet i forældrebestyrelserne er kommet godt fra start, men er stadig inde i en indkørfase, hvor der er en vis usikkerhed om kompetencefordelingen mellem de forskellige parter.

Undersøgelsen viser, at en del af uenighederne vedrører spørgsmål, som hører under kommunernes kompetence, men samtidig er forhold, som forældrene gerne ville have indflydelse på, fx. spørgsmål om dagtilbudsstrukturen, pasningsgaranti og personale-spørgsmål.

Dette kunne pege på, at nogle problemer kunne afværges gennem større information om forældrebestyrelsernes arbejdsopgaver og om kommunalbestyrelsernes beslutninger om de overordnede mål og rammer, som er med til at afstikke forældrebestyrelsernes arbejdsfelt.

Den kommunale dagpleje

I 189 af de deltagende 258 kommuner er der etableret forældrebestyrelser i dagplejen, mens der ikke er etableret forældrebestyrelser i de resterende 69 kommuner. Begrundelserne herfor er især manglende forældreinteresse, en opfattelse af at de hidtidige forældreråd fungerer godt for dagplejen, og at dagplejens særlige struktur gør det vanskeligere end i daginstitutionerne at få forældrebestyrelserne til at fungere.

Kun i 15 % af kommunerne med forældrebestyrelser er det forældrene, der har været initiativtagere til oprettelse af forældrebestyrelse, og i 5 % af kommunerne er det sket i samarbejde mellem kommunalbestyrelse og forældre. Det er således helt overvejende kommunalbestyrelserne, der har været initiativtagere.

Selvom kommunerne finder det vanskeligere at få indpasset forældrebestyrelser i dagplejen end i daginstitutionerne, er der kun få tilkendegivelser om, at kommunerne har haft væsentlige problemer i forbindelse med forældrebestyrelsernes arbejde i dagplejen.

Uhensigtsmæssigheder i de gældende lovregler om forældrebestyrelser

Kommunerne er blevet bedt om at oplyse, hvorvidt de gældende regler om forældrebestyrelser på nogle punkter forekommer uhensigtsmæssige for forældrebestyrelsernes virksomhed.

Det opleves som et problem at få kontinuitet i arbejdet i forældrebestyrelserne, fordi forældrene ofte skiftes hurtigt ud i forbindelse med, at barnet flytter til anden type dagtilbud. Dette kan dog ikke ændres gennem bestemmelserne om forældrebestyrelser, men et godt informationsgrundlag til indføring i arbejdet kan medvirke til, at forældrene hurtigt bliver fortrolige med bestyrelsesarbejdet. En udvikling i retning af ét institutionstilbud til børn under skolealderen (0-6 års-institutioner) vil også have den fordel, at kontinuiteten i forældrebestyrelserne øges.

Direkte til regelsættet er der meldinger om, at bestemmelsen om to medarbejderrepræsentanter ikke er hensigtsmæssig for dagplejens vedkommende på grund af dens størrelse og organisering. Selvom der er mulighed for at opdele dagplejen med flere forældrebestyrelser, foretrækker mange kommuner én bestyrelse af hensyn til koordineringen.

Tilsvarende er der tilkendegivelser om, at bestemmelsen om to medarbejderrepræsentanter i daginstitutionerne er for bindende. Der kan både være behov for mindre og større repræsentation afhængig af institutionens størrelse. I situationer med fællesbestyrelser for flere daginstitutioner eller mellem daginstitution og dagpleje er der ligeledes ønsket om at kunne tilpasse medarbejderrepræsentationen til de konkrete forhold.

De selvejende daginstitutioner

I undersøgelsen er kommunerne specielt blevet spurgt om udviklingen i forældreindflydelsen i de selvejende daginstitutioner.

Af de 258 kommuner, der er med i undersøgelsen, har de 187 kommuner selvejende daginstitutioner. I alt er der i disse kommuner 1462 selvejende daginstitutioner.

Pr. 1. september 1994 havde halvdelen af de selvejende daginstitutioner ifølge kommunernes oplysninger faktisk forældreflertal, d.v.s. i 741 institutioner. Heraf er forældreflertallet formaliseret gennem vedtægterne i 631 institutioner, mens forældreflertallet for den resterende del, d.v.s. i 110 institutioner, typisk er sikret ved, at nogle forældre til børn i institutionen er valgt ind som organisations/foreningsrepræsentanter. Der er således ikke sikkerhed for, at der også vil være forældreflertal efter et nyvalg til bestyrelsen. Kommunerne har ikke givet oplysninger om bestyrelsessammensætningen i 123 bestyrelser. Tilbage er ifølge kommunernes oplysninger 598 selvejende daginstitutioner uden forældreflertal.